

BELÜGYMINISZTERIUM
Határőrség Országos Parancsnokság
Budapest

1 pbl. érkezett

TITKOS!

..005... sz. példány

A
BELÜGYMINISZTERIUM
HATÁRŐRSÉG ORSZÁGOS PARANCSNOKÁNAK
01. számú
UTASÍTÁSA

Budapest, 1973. évi március hó 7-én.

ÁBTL - 1.11.1. - II. s. - 01/1973. BM HÖR /1

11 d.
6-424/73

65-5-20/73

A
BELÜGYMINISZTERIUM
HATÁRŐRSÉG ORSZÁGOS PARANCSNOKÁNAK
01. számú
UTASÍTÁSA

Budapest, 1973. évi március hó 7-én.

Csatolva: az 5 sz. péld. utasítás módosítására

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának 1970. februári ifjúságpolitikai határozata, az ifjúságról szóló 1971. évi IV. törvény, az 1043/1971. (XII. 2.) és a 2031/1971. (XII. 2.) Kormány számú határozatok végrehajtását a Belügyminiszter elvtárs 23/1972. számú parancsában szabályozta.

A Belügyminisztérium Határórségnél szolgálatot teljesítő fiatalok erkölcsi, politikai, ideológiai helyzetét alapvetően hazánk fejlődő társadalmi, politikai helyzete és korunk fő kérdése; a két társadalmi rendszer, a kapitalizmus és a szocializmus világméretű küzdelme határozza meg. Fejlődésükre ugyanezek a tényezők hatnak.

Fiataljaink tudatában vannak annak, hogy a szocializmus építésének jelenlegi szakaszában, valamint a bonyolult nemzetközi helyzetben a fokozott követelményeknek csak szilárd politikai meggyőződéssel, határozottsággal, fegyelmezettséggel és hivatástudattal tehetnek eleget.

A határórségnél szolgálatot teljesítő fiatalok Népköztársaságunk ifjú polgáraihoz méltóan kiveszik részüket hazánkban a szocializmus teljes felépítéséből. Pártunk politikáját magukénak vallják, társadalmi rendünk védelméből adódó honvédelmi kötelezettségeiket lelkesen végzik. Politikai, szakmai képzettségük és általános műveltségük folyamatosan fejlődik, egyre nagyobb aktivitással veszik ki részüket a politikai és társadalmi tevékenységből. Erkölcsi, fegyelmi helyzetük jó, a szocialista erkölcs normáit magánéletükben is megfelelően betartják.

A határórségnél folyó nevelőmunka célkitűzéseit, tartalmát és jellegét az MSZMP politikáján alapuló honvédelmi törvényből fakadó köteleességek, a szabályzatok, parancsok és utasítások határozzák meg.

A fiatalok szocialista neveléséért végzett következetes, hozzáértő munka az országos parancsnokság szervei, valamennyi parancsnok és politikai munkás számára hivatásból adódó, határo-

zott és egyértelmű politikai követelmény. A határőrség csak úgy tud maradéktalanul megfelelni hivatásának, ha katonái politikailag elkötelezett, szakmailag felkészült közösségi emberek, akiknek magatartását minden helyzetben az internacionalista meggyőződöttség, felelősségérzet hatja át.

A parancsnokok, politikai munkások politikai elkötelezettsége, felkészültsége és nevelési tapasztalata biztosítja, hogy a határőrség követelményeinek megfelelően, a törvény szellemében végezzék a határőrfiatalok szocialista szellemű nevelését.

Az ifjúságról szóló 1971. évi IV. törvénynek, a Belügyminiszter elvtárs 23. számú parancsának és az MSZMP Hőr. Biz. 1970. I. 8-i állásfoglalásának a határőrség életében történő megvalósításában az országos parancsnokság szerveinek, a parancsnokoknak és politikai munkásoknak abból kell kiindulni, hogy a fiatalok életét, tevékenységét, nevelését érintő kérdések a határőrségnél alapvetően rendezettek. A határőrizeti szolgálatot, életrendet, a fiatalok kötelességeit és jogait, műveltségük gyarapítását, kulturálódásukat és sportolásukat, egészségük megóvását szabályozó rendelkezések összhangban vannak a párt ifjúságpolitikáját kifejező törvény követelményeivel és kellőképpen szolgálják annak végrehajtását.

Az országos parancsnokság vezető szervei, a parancsnokok és politikai munkások feladata és kötelessége biztosítani, hogy a szabályzatok, parancsok és utasítások előírásai szerint, a határőr fiatalok nevelése az eddigieknél magasabb színvonalon, a törvény szellemével összhangban valósuljon meg.

Az ifjúságpolitikai feladatok alapvetően a határőrizet szilárdítását, a személyi állomány felkészítését és szocialista nevelését szolgáló tennivalók, az e tekintetben meghatározott parancsnoki tevékenység részét képezik. A törvény és a 23. sz. belügyminiszteri parancs előírásai ennek megfelelően az országos parancsnokság szervei, a parancsnokok, politikai munkások mindennapos tevékenysége, hivatásukból fakadó kötelességeik maradéktalan teljesítése útján, a katonafiatalok, az ifjúkommunisták tevékeny közreműködésével valósulnak meg.

A következő időszak jelentős feladatainak még jobb, magasabb-szintű végrehajtása érdekében az ifjúságpolitikai célkitűzések és az ifjúságról szóló rendelkezések eredményes megvalósítására az MSZMP Hőr. Biz. Ifjúsági Bizottsága véleményének figyelembevételével — az országos parancsnokság szerveit, a parancsno-

kokat, politikai szerveket, a tiszteket és tiszthelyetteseket, a Belügyminisztérium Határórség személyi állományát

u t a s í t o m :

I.

A BM Határórség, mint a fegyveres erők része, a határőrizeti feladatok magasszintű ellátása mellett a társadalom jelentős nevelőintézményeként tegeyen eleget a katonai szolgálatukat teljesítő fiatalok hazafias és internacionalista nevelésének, műveltségük elmélyítésének, politikai, erkölcsi és emberi formálásának.

Az elért eredményekre alapozva töretlenül folytassa a család, az iskola és az egész társadalom nevelőmunkáját, hogy a határőr fiatalok gondolkodását mindinkább a marxizmus—leninizmus eszméi hassák át, világnézetükben szilárduljanak és szocialista rendszerünkhöz politikailag elkötelezett, közösségi emberként teljesítsék kötelességeiket, illetve térjenek vissza a polgári életbe.

1. A fiatalokat hazaszeretetre, internacionalizmusra kell nevelni, segítve a helyes közösségi magatartás és gondolkodás kialakítását, hogy mind tudatosabban vállalják a békében is harci feladatot képező határőrizeti szolgálattal járó nehézségeket. Magasfokú önfegyelmel, az előljárók iránti tisztelettel, a szocialista katonára jellemző módon éljenek.
2. A BM Határórség politikai csoportfőnöke az ifjúsági törvény, a belügyminiszter 23/1972. számú parancsa és jelen utasításom figyelembe vételével évenként adjon ki utasítást a határórségnél szolgálatot teljesítők nevelésével kapcsolatos feladatokra. Határozza meg az elérendő célokat, a legfontosabb módszereket, eszközöket.
3. Folyamatosan biztosítani kell minden szinten a parancsnokok, vezetők és a nevelők nevelésméleti képzését. Az ezzel kapcsolatos feladatokat továbbképzéseken kell feldolgozni, figyelembe véve a pszichológiai és neveléstudomány eredményeit. Biztosítani kell a tisztesek kiválasztásánál az előírt politikai, erkölcsi rátermettségi követelmények betartását. Gondoskodni kell a tisztesek nevelési ismereteinek és kész-

ségének állandó fejlesztéséről, nevelőmunkájuk hatékonyságának fokozásáról.

4. Rendszeresen kell végezni a határőrségnél folyó nevelőmunka egészére, vagy részterületeire vonatkozó felméréseket, vizsgálatokat, értékeléseket és ezek alapján javaslatokat kell tenni a szükséges intézkedésekre.

A parancsnoki beszámolóokban, jelentésekben minden esetben foglalkozni kell a fiatalok nevelésével kapcsolatos feladatok végrehajtásával.

Az előjárói értékeléseknek tartalmazni kell a nevelőmunka megítélését és az ezzel kapcsolatos feladatok meghatározását.

5. A politikai szervek és a törzsek tartsanak rendszeres kapcsolatot a társfegyveres szervekkel, a különböző nevelési intézményekkel. Biztosítani kell a jó tapasztalatok és módszerek felhasználását a határőrségnél. Hasznosítani kell kiadványait.
6. Biztosítani kell, hogy a Hazáért, a Határvidék az eddigieknél intenzívebben jelentessen meg a határőrségnél folyó nevelőtevékenységgel kapcsolatos cikkeket, riportokat, képeket, vitaanyagokat. A Politikai Csoportfőnökség folyamatosan adjon ki tanulmányokat a nevelőmunka tapasztalatairól, módszeréről.

7. A BM Határőrségnél szolgálatot ellátó fiataloknak a haza fegyveres szolgálatát, hazánk határainak biztonságos őrzését — mint hazafias és proletár internacionalista kötelességüket — a szabályzatok, a parancsok és az utasítások előírásainak betartásával és betartatásával kell teljesíteniük.

Alapvető kötelességük:

- a szilárd politikai helytállás a munkásosztály hatalmának építésében, erősítésében és védelmében;
- a fegyveres szolgálat követelményeinek tudatos vállalása és eredményes teljesítése, melyben jellemezze őket a helytállás, az áldozatvállalás, a fáradalmak kitartó elvi-

selése, a feladatok öntevékeny és bátor végrehajtása, az ellenség legyőzéséhez nélkülözhetetlen elszántság;

- a katonai fegyelem öntudatos vállalása, az előljárók tisztelete, a parancsok maradéktalan végrehajtása, a katonai titkok megőrzése;
- a katonai kollektívákért az egységek és alegységek becsületéért érzett nagyfokú felelősség, egymás megbecsülése és tisztelete, az elvtársi összefogás, a csapatzászlóhoz, a fegyverekhez és a katonai eskühöz való megingathatatlan hűség;
- az általános, a politikai és szakmai műveltségük állandó és öntevékeny fejlesztése, a feladatok végrehajtását elősegítő kezdeményezések megtétele, a hibák azonnali megszüntetése, illetve jelentése;
- a határőrség hősi hagyományainak megőrzése, ápolása, a határőr tradíciók gazdagítása;
- az elvtársi kapcsolat erősítése a testvéri és társfegyveres szervekkel, a határmenti lakossággal.

8. A vezetők kísérik figyelemmel beosztottaik családi helyzetét, egyéni magatartását. A vezetői munkában gyakorlattá kell tenni a családi gondok megoldásának támogatását. A parancsnokok és a politikai szervek segítsék a gyermekek óvodai, iskolai elhelyezését, munkába állítását.

A hivatásos és a polgári állomány fokozott figyelmet fordítson saját gyermekeinek nevelésére.

A határőrség tagja:

- éljen harmonikus családi életet, családtagjai is aktívan kapcsolódjanak be, a lakóhely társadalmi életébe. Saját gyermekei nevelésében is mutasson példát;
- rendszeresen tartson kapcsolatot az iskolai nevelőkkel, tanárokkal, tanácsait hasznosítsa, vegyen aktívan részt a szülői munkaközösség munkájában;
- akadályozza meg, hogy gyermekei nemkívánatos baráti kapcsolatot építsenek ki;

- tartózkodjon attól, hogy a határőrségnél lévő beosztását, érdemeit gyermekei részére jogtalan előnyök megszerzésére használja fel;
- saját életútjának folytatásaként fejlessze ki gyermekében a haza építéséért és védelméért a magasfokú felelősséget, a haza fegyveres szolgálatának megbecsülését, ébressze fel gyermekeiben a fegyveres erőkből és szervezetekben való hivatásos szolgálat-vállalás gondolatát.

II.

A parancsnokok, a politikai szervek a tárgyi és anyagi feltételek megteremtésével készítsék fel a személyi állományt a szolgálat kiváló ellátására, állampolgári kötelességeik teljesítésére, az aktív társadalmi és közéleti tevékenységre.

9. A társadalom és a határőrség fejlődésével összhangban megkülönböztetett figyelmet kell fordítani minden szinten a fiatalok szocialista értelmi-érzelmi nevelésére, korszerű kiképzésére és az ehhez szükséges feltételek megteremtésére.

A parancsnokok és a politikai szervek neveljék a fiatalokat a fegyveres szolgálat és a munka megbecsülésére. Törekedni kell arra, hogy a fiatalok megismerjék és értsék a katonai szolgálat fontosságát, jelentőségét és felelősséggel teljesítsék kötelezettségeiket.

Minden vezetőnek kötelessége, hogy a hozzá beosztott fiatalokat nevelje.

A szolgálati és a kiképzési feladatok rendszeres értékelésével, a kezdeményezések felkarolásával, az elismerés és az elmarasztalás céltudatos alkalmazásával, a versenyszellem fokozásával biztosítani kell a fiatalok aktív részvételét az egység, alegység előtt álló feladatok kidolgozásában és végrehajtásában. Igényelni kell ebben a határőrségnél működő tömegszervezetek nevelő, segítő, mozgósító munkáját.

10. A lehetőségek figyelembevételével biztosítani kell, hogy a katonai ismeretek oktatását a munkában jártas, szakmailag és politikailag jól képzett, a szocialista pedagógiai elveket alkalmazni tudó parancsnokok és alparancsnokok végezzék.

Folyamatosan ellenőrizni kell a fiatalok határőr szolgálatra való felkészítésének helyzetét. Megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a nevelők kiképző- oktató munkájának, a pedagógiai elvek és didaktikai módszerek helyes alkalmazásának elősegítésére és megkövetelésére.

11. A hivatásos állomány részére szervezett különböző tanfolyamok, továbbképzések tematikájának összeállításakor az eddigieknél jobban figyelembe kell venni a résztvevők célszerű javaslatait, jobban differenciálni az egyes témákra fordítandó időt.
12. A parancsnokok, a szervek vezetői folyamatosan foglalkozzanak a határország, illetve a Belügyminisztérium káderutánpótlásának biztosításával. E feladat végrehajtásába be kell vonni a személyzeti szerveket.
 - a sorállománynak rendszeresen ismertetni kell a belügyi szolgálatvállalás lehetőségét, be kell mutatni a szolgálat sokszínűségét, szépségét és nehézségeit, biztosítani kell a fiatalok felvételi kérelmének gyors és lelkiismeretes intézését, a beosztásukhoz szükséges ismeretek elsajátítását;
 - a káderfejlesztési tervek figyelembevételével a fiatal hivatásos állomány részére biztosítani kell a politikai és szakmai önképzés feltételeit, a belügyi és az egyéni érdekeknek megfelelő előmenetelt. Több segítséget és lehetőséget kell adni a jól dolgozó, a hivatástudatban kiemelkedő fiatal tiszteknek a ZMKA és egyetemek elvégzéséhez;
 - nagyobb gondot kell fordítani a Honvédelmi- és Belügyminisztérium iskoláin végzett tisztek, tiszthelyettesek, valamint a sorállományú fiatalok képzettség, rátermettség szerinti beosztásba történő helyezésére. Segíteni kell őket a szolgálatba történő zavartalan beilleszkedésben. Bemutatásukat, munkába történő bevezetésüket az érvényben lévő szabályzatoknak megfelelően kell végrehajtani;
 - azon sorállományú fiatalok részére, akik nem fejezték be általános iskolai tanulmányukat, biztosítani kell annak elvégzését.

13. A parancsnokok, a hivatásos állományúak mutassanak példát a kötelességek teljesítésében. Segíteni kell a fiatalokat a szolgálat ellátásában, illetve a parancsnoki munkára való felkészítésben.
14. Biztosítani kell, hogy a határőrizeti feladatok, a szabályzatok, a parancsok és az utasítások végrehajtása a hivatásos és a sorállomány összehangolt, folyamatos tevékenységén keresztül nagyobb hatékonysággal valósuljon meg.

Nagyobb teret kell biztosítani az egyéni és kollektív vállalásoknak, jobban be kell vonni a fiatalok képviselőit, esetenként az egész közösséget a célkitűzések, a feladatok kimunkálásába és végrehajtásába.

- bátran kell élni a fiataloknak adott megbízatásokkal, mind erkölcsileg, mind anyagilag jobban kell támogatni pozitív törekvéseiket, kezdeményezéseiket;
 - fokozottabban kell irányítani és segíteni a szocialista versenymozgalom szervezését, értékelését, az egyének munkájának elbírálását. A parancsnokok a Kiváló és Éljenjáró címek odaítélésénél vegyék figyelembe a Szocialista Hazánkért mozgalom követelményeinek teljesítését is;
 - megfelelő teret kell biztosítani a hosszabb-rövidebb időre szóló akcióknak és mozgalmaknak, amelyek elősegítik a fiatalok nevelését, egységes és pozitív cselekvését;
 - nagyobb figyelmet kell fordítani az újítások, az ésszerűsítések, a kiképzést és a szolgálatot segítő barkácmunkák, a szakköri és klubtevékenység erkölcsi-anyagi ösztönzésére, elismerésére.
15. Minden szinten biztosítani kell a határőrifutalok társadalmi és közéleti tevékenységének feltételeit.

A parancsnokok adjanak útmutatást a közösségi élet fejlesztésére, a kollektívák erősítésére irányuló munkához. Biztosítsák a határőrifutalok rendszeres és kellő tájékoztatását, ismertessék az egység, aegység előtt álló feladatokat, segítsék elő azok jobb megértését és egységes értelmezését,

a végrehajtásra való jobb felkészülést és a végrehajtást segítő öntevékeny kezdeményezés kibontakozását.

16. ~~Kétévenként országos, évenként kerületi szintű Ifjúsági Parlamentet kell összehívni az aktuális feladatok, problémák megvitatására.~~

Az alegységeknél — havonta — személyi állománygyűléseken, az eddigieknél hatékonyabban kell lehetőséget biztosítani a fiataloknak, észrevételeik és javaslataik megtételéhez. A felvetődő kérdésekre a parancsnokok adjanak kielégítő választ és tapasztalataikat jelentsék előljáróiknak.

17. A BM Határőrségnél szolgálatot teljesítő fiataloknak biztosítani kell az állampolgári kötelességek teljesítésének és a jogok gyakorlásának feltételeit, az érvényben lévő szabályzatok szerint. Fokozott figyelemmel kell megszervezni a tanácsügyi, országgyűlési képviselő választásokon való aktív részvételüket.

18. A lehetőségek figyelembe vételével az MNVK Mozgósítási és Hadikiegyesítési Csoportfőnökséggel együtt a Személyzeti, a Szervezési, „M” és Eü. Osztály biztosítsa, hogy a határőrséghez olyan fiatalok kerüljenek behívásra, akik felkészültségük, szellemi és fizikai rátermettségük alapján alkalmasak a határőrizeti szolgálat ellátására.

19. Fokozott gondot kell fordítani az állományvédelem feladatainak összehangolt, tervszerű végrehajtására.

A Politikai Csoportfőnökség, a BM III/IV. Csoportfőnökség 7. Osztály vezetőjével együttműködve intézkedjen:

- az imperialista fellazító politika elleni harcra, hatásai elleni határozott fellépésre;
- a veszélyeztetett környezetből bevonult fiatalokkal való aktív foglalkozásra;
- a galeri szellem megakadályozására;
- a fiatalok katonai kollektívákba történő pozitív beilleszkedésének segítésére.

III.

Az országos parancsnokság szerveinek, a parancsnokoknak, a politikai szerveknek a határőrségnél szolgálatot teljesítő fiatalok szociális, egészségügyi helyzetével, műveltségi színvonaluk emelésével, szabadidejük célszerű és hasznos eltöltésének megszervezésével kiemelten kell foglalkozniuk.

20. Az első tiszti, zászlósi, tiszthelyettesi beosztásba történő beilleszkedés elősegítése érdekében biztosítani kell a szolgálati beosztással járó teendők begyakorlását, a célravezető munkamódszerek elsajátítását, a rendszeres önművelés lehetőségét, a katonai vezetéselmélet és a pedagógia alapvető kérdéseinek megismerését, az országos parancsnokság szervei által kiadott program szerint.

Fokozottan figyelemmel kell kísérni a fiatal tisztek, tiszthelyettesek és polgári alkalmazottak munkáját, a velük való foglalkozást az első rendfokozatba történő előléptetésüktől és munkába állásuktól számított 5 évig.

A tisztes-iskolán kiváló eredményt elért fiatalokat egyéni elbírálás alapján tizedessé lehet előléptetni.

A politikai, katonai nevelésben, a KISZ-munkában és a határőrizetben kiváló eredményt elérő tiszteseket, érdemeik elismeréseként, a szolgálati idő második évében, bátrabban kell javasolni tiszthelyettesi rendfokozatba, különösen a hivatásos státuszokban alkalmazott sorállományt.

21. A pályakezdés szociális gondjai csökkentése érdekében körültekintőbb, figyelmes segítséget kell biztosítani a családalapításhoz, a fiatalok otthon-teremtéséhez. Ki kell dolgozni a hosszú lejáratú családalapítási kölcsön nyújtásának rendjét. Elő kell segíteni a fiatal tisztek, tiszthelyettesek és polgári alkalmazottak részvételét az ifjúsági lakásépítő akcióban. Biztosítani kell számukra a határőrségre érvényes törvények szerinti anyagi támogatást.
22. A rendelkezésre álló pihentetési, üdültetési keretek elosztásánál figyelembe kell venni a fiatal pályakezdő hivatásos tisztek, tiszthelyettesek igényeit.

A BM Határőrség költségvetése terhére évenként — kerületenként (Hór. E.) — 1—1 fő kiválóan dolgozó fiatal hivatásos

állományút külföldi jutalomutazásban kell részesíteni, első-sorban a Szovjetunióba.

A BM Határőrség politikai csoportfőnöke, — az illetékes szervekkel — mérje fel a lehetőségeket és kezdeményezze, hogy az arra érdemes fiatalok évenként résztvehessenek a jutalomutazásban.

23. A BM Határőrség Egészségügyi Osztálya folyamatosan tanulmányozza az állomány — ezen belül a fiatalok — egészségügyi helyzetét, a tapasztalatok elemzése alapján tegyen javaslatot, illetve intézkedést az egészséges életmód biztosítására, az egészségügyi megelőző-, kezelő- és utógondozó-munka javítására.

A fiatalok egészséges életmódra nevelését minden szinten megkülönböztetetten kell végezni.

A Pénzügyi Anyagi Főnökség, a Személyügyi Osztály 1973. december 31-ig mérje fel az orvos-utánpótlás lehetőségeit.

24. Biztosítani kell a sorállomány elhelyezési körülményeinek fokozatos javítását, a fűtés, melegvíz-ellátás korszerűsítését, a pihenés zavartalanságát, a fiatalok szabadidejének mind kulturáltabb körülmények között történő eltöltését. A Pénzügyi Anyagi Főnökség a sorállomány egészségügyi és anyagi ellátásának tervszerű fejlesztésére dolgozzon ki távlati elgondolást az érvényben lévő tervezési utasításoknak megfelelően.
 25. A szolgálat érdekeinek figyelembe vételével folyamatosan vizsgálni kell a fiatalok napi megterhelésének, szolgálatba vezénylése rendjének korszerűsítésével kapcsolatos további lehetőségeket. Figyelembevéve a fiatal szervezet teherbíró és regeneráló képességét, intézkedni kell a káros élettani hatások maximális csökkentésére.
 26. Minden szinten bátrabban kell élni a sorállomány által végzett jó munka elismerésének változatos módjaival, különösen az összevont szabadnap, jutalomszabadság adományozásával.
- Gondoskodni kell arról, hogy a családos és távol lakó fiatalok, munkájuk alapján, differenciáltan részesüljenek a kedvezményekben.

A szabályzatban biztosított szabadság tervezésénél a lehetőségek szerint figyelembe kell venni a fiatalok igényeit is.

27. Biztosítani kell a leszerelésre kerülő fiatalok szolgálati idő alatt végzett munkájának differenciált elismerését. A kerületek parancsnokai az évenként esedékes váltás előtt egy hónappal — a BM Határőrség Szervezési és „M” Osztály útján — tegyenek javaslatot a katonáidejük alatt több határsértőt elfogott, leszerelő fiatalok belügyminiszteri kitüntetésére, Kiváló Határőr jelvények adományozására. A kitüntetéseket ünnepélyes személyi állománygyűlésen kell átadni. A kitüntetetteket a Belügyminiszter elvtárs 6/1971. számú utasítása szerint pénzjutalomban és a Határőrség Kiváló Katonája címért járó juttatásokban kell részesíteni.
28. Segítséget kell nyújtani a leszerelő fiatalok belügyi, illetve más fegyveres szervekhez való felvételéhez, munkákba történő elhelyezéséhez, különösen azoknak, akik bevonulásuk előtt nem dolgoztak.

Tájékoztatni kell a leszerelők munkahelyét a fiatalok határőrségnél végzett munkájáról. A leszerelő fiataloknak a határőrségnél töltött szolgálati idő emlékére tablót, emléklapot kell adományozni, a kiválóan dolgozókat be kell jegyezni a kerület (e.) dicsőségi könyvébe.

29. A BM Határőrségnél minden szinten érvényt kell szerezni az MSZMP KB nőpolitikai határozatának, intézkedni kell a fiatal nők munkakörülményeinek további javítására.

A parancsnokok, a politikai és személyügyi szervek fokozottan kísérik figyelemmel a határőrség állományában dolgozó nők helyzetét, munka és életkörülményeit, tegyenek hatékony intézkedéseket problémáik megoldására.

~~Évenként egyszer meg kell tartani a fiatal nők fórumát, intézkedni kell a javaslatok, észrevételek lehetőség szerinti hasznosítására.~~

A szolgálati érdekek elsődlegességének alapján biztosítani kell a fiatal nők részére a tanulási, továbbtanulási lehetőséget, az érvényben lévő jogszabályok szerint. A fiatal nőket aktívabban kell bevonni a társadalmi és közéletbe, biztosítani kell az ehhez szükséges feltételeket.

A gyermekgondozási segélyben részesülő fiatal anyákat segítsék gondjaik, problémáik megoldásában. Biztosítani kell, hogy az esedékes illetményemelés, előléptetést megkapják és lehetőség szerint eredeti beosztásukba térjenek vissza. Segíteni kell gyermekük bölcsődei, óvodai elhelyezését, részesítsék őket munkaidő kedvezményben. Szolgálatba történő beosztásukat korlátozott mértékben, csak a velük való konzultálás alapján kell tervezni.

30. A parancsnokok, a politikai szervek feszebben irányítsák az állomány kulturális nevelését, a fiatalok életkori sajátosságainak megfelelően tegyenek intézkedést a sorkatonák szabadidejének célszerű és hasznos eltöltésére. A szemléletben és a gyakorlati életben érvényt kell szerezni annak, hogy:

— a kulturális és sportmunka hivatott biztosítani az aktív pihenés és szórakozás feltételeit, a határőr fiatalok szellemi és fizikai felfrissülését. Ugyanakkor segíti művészeti és esztétikai ismereteik, ízlésük fejlődését, a testkultúra és a fizikai állóképesség növekedését;

— a kulturális és sporttevékenység tartalma minden szinten legyen összhangban a politikai, katonai nevelés, a szolgálatellátás feladataival.

31. A rendelkezésre álló lehetőségek szerint folyamatosan biztosítani kell a szabadidő hasznos eltöltéséhez szükséges kulturális és sportanyagokat, felszereléseket.

A rendelkezésre álló eszközök megóvásában, bővítésében jobban kell igényelni a fiatalok aktív és öntevékeny munkáját.

A politikai csoportfőnök és a pénzügyi anyagi főnök 1973. június 30-ig adjon ki utasítást a szabadidőben önkéntesen végzett munka szabályozására, a jogszerű elszámolásra, az anyagi eszközök nyilvántartására és felhasználására.

A pénzügyi anyagi főnök 1973-ban vizsgálta meg a költségvetésben szereplő — de az állomány által elvégzett — munkáért járó pénzüsszeg (megtakarítás) kulturális alapra való befizetésének lehetőségeit, a szükséges intézkedésre 1974. március 31-ig tegyen javaslatot.

32. A politikai csoportfőnök 1973. július 31-ig tegyen intézkedést az ifjúsági klubmozgalom széles körben való elterjesztésére. A klubmozgalom irányítására, a klubmunka tervezésére, szervezésére 1973-ban adjon ki módszertani útmutatót. Javítani kell a klubok tartalmi munkáját, melyet évenként értékelni kell. A végzett munka arányában „Kiváló Ifjúsági Klub” címet kell adományozni, a legjobbakat fel kell terjeszteni „Aranykoszorú”-díjra. Az értékelést, a címek adományozására vonatkozó javaslatok felterjesztését — a tömegszervezetek véleményének figyelembe vételével — a politikai szerveknek kell végrehajtani.

33. Erkölcsileg és anyagilag támogatni kell az öntevékeny művészeti munkát. Biztosítani kell a helyi kisegyüttesek, kultúracsoporthoz alakítását, irányításukra szakember szerződését.

Szorgalmazni kell a képzőművészeti, az irodalmi szakkörök alakítását. Segíteni kell a tehetséges fiatalokat, biztosítva az anyaggal, szerszámmal való ellátásukat.

Ösztönözni kell a határőr élettel kapcsolatos témák feldolgozását, a hivatásos és amatőr művészek által. A művészi szabályoknak megfelelően e műveket meg kell vásárolni.

34. Szoros kapcsolatot kell kialakítani a működési területen lévő tanácsi művelődésügyi szervekkel, a könyvtárakkal, a klubokkal, a művelődési és sportintézményekkel. Biztosítani kell, hogy ezeket a határőr fiatalok rendszeresen látogathassák és munkájukban aktívan résztvehessenek. Az eddigieknél gyakrabban kell meghívni minden témában előadókat, díjazásukat a vonatkozó rendszabályok szerint kell végrehajtani.

35. Biztosítani és segíteni kell, hogy a határőr fiatalok megismerjék szolgálati helyük és közvetlen környezetük nevezetességeit, a nemzetiségek szokásait, a környezet jellegzetes tájait. Gondoskodni kell kirándulásokról, kedvezményes utazási lehetőségekről. A kulturális norma terhére lehetővé kell tenni a gépjárművek szükség szerinti igénybevételét.

36. Az állomány fizikai állóképességének növelésében a katonai sport követelményeinek teljesítését kell első helyre állítani. Ez mellett intézkedni kell a tömegsport további szélesítésére.

A BM Határórség törzsfőnöke vizsgálja meg a határórségi sportbajnokság jelenlegi rendszerének hatékonyságát, a tömegsport bővítésének lehetőségeit, a sporteszközökkel való ellátás helyzetét és 1973. december 31-ig tegyen javaslatot a szükséges változásokra.

Az eddigieknél jobban ki kell használni a működési területen lévő sportlétesítményeket a tömegversenyek tervezésére és lebonyolítására. A szolgálati érdek figyelembevételével a jövőben is biztosítani kell a területi — elsősorban a Dózsa — sportkörökben a határőr fiatalok rendszeres sportolási lehetőségét.

A kerületeknél (Hór. E.-nél) a jövőben is szervezni kell egységszintű, vagy egy-két alegységet mozgósító sportversenyeket. A parancsnokok a kiemelkedő eredményeket elérőket díjazzák és jutalmazzák.

A helyi lehetőségek felhasználásával, a fiatalok által végzett öntevékeny munkával szorgalmazni kell az alegységeknél tornakertek, kispályák létesítését, berendezését.

IV.

A honvédelmi nevelőmunka elveit és módszereit az eddigieknél jobban alkalmazva, tartalmilag tovább kell javítani területi kapcsolatainkat. Hatékonyabban kell támogatni, segíteni és ösztönözni a területi szervek által végzett honvédelmi nevelőmunkát. Javítani kell az ifjúgárda és az úttörő határőr alegységekben a határőr szakkiképzést, a fiatalok határórséget segítő tevékenységét.

37. A BM Határórség törzsfőnöke az illetékes szervekkel egyetértésben 1973. július 1-ig egységes utasításban szabályozza a határórséget segítő munkásőrök, önkéntes rendőrök, ifjúgárdisták, úttörő határőrök, MHSZ, HECS-tagok stb. határőrizeti képzését, az érvényben lévő szabályzatoknak és utasításoknak megfelelően.

38. Tovább kell javítani a KISZ-tagok és az úttörők honvédelmi nevelését, a meglévő szervezeti kereteket tovább kell szélesíteni. A kerületparancsnokságok az eddigieknél hatékonyab-

ban segítsék az alegységeket az úttörők honvédelmi nevelésében.

39. A parancsnokok, a szervek vezetői biztosítsák a területi szervezetekben végzendő munka idő-, személyi-, tárgyi és anyagi feltételeit az érvényben lévő utasítások szerint.

Segíteni kell a KISZ és a Magyar Úttörők Szövetsége országos és helyi akcióit, rendezvényeit, azokon lehetőleg részt kell venni.

40. A politikai csoportfőnök az ifjúgárda és az úttörő határőr-századok, zászlóaljak megszervezésével kapcsolatos feladatokra 1973. december 31-ig adjon ki útmutatót az Ifjúgárda Országos Parancsnoksággal és a Magyar Úttörők Szövetsége országos elnökségével egyetértésben.

Intézkedjen az ifjúgárdákat és az úttörő határőr szakaszokat patronáló határőr fiatalok rendszeres képzésére és továbbképzésére.

Az ifjúgárda országos és határmenti megyei parancsnokságaival és a Magyar Úttörők Szövetsége országos elnökségével koordinálva évenként meg kell szervezni az ifjúgárda parancsnokok és az úttörő határőr szakaszok őrvezetőinek határőrségi vezetőképző tanfolyamát, illetve tábort.

A vezetőképző tanfolyam (tábor) megtartását a politikai csoportfőnök és a pénzügyi anyagi főnök hosszabb távra szóló együttes intézkedésben szabályozza 1973. május 31-ig.

V.

A párt ifjúságpolitikájának megvalósulásában, az ifjúsági törvény végrehajtásában az ifjúság nevelésére hivatott szervek között a határőrségnél működő KISZ-szervezetekre fontos szerep hárul. Tevékenységük szerves részét képezi a katonafiatalok körében folyó nevelőmunkának, a határőr szolgálatra való felkészítésnek, a pihenésük, szórakozásuk, művelődésük megszervezésének. Az ifjúságról szóló törvény, illetve a 23. számú belügyminiszteri parancs a határőrség életében is újabb lehetőségeket és feladatokat tár fel a KISZ-szervezetek számára, gazdagítja a fiatalok javára végzett együttes cselekvés formáit és módszereit.

41. A KISZ szervezetei és funkcionáriusai az ifjúsági törvény és a belügyminiszteri parancsból fakadó tennivalók valóra-váltása érdekében, valamennyi határőrfiatal képviselőjében végzik mozgalmi tevékenységüket, melyek során jogosultak:
- képviselni a határőr fiatalokat megfelelő szinten a katonai és társadalmi szervek, szervezetek előtt;
 - kezdeményezni a határőr fiatalok szolgálati, ellátási, művelődési, sportolási és szociális körülményeinek javítását;
 - feltárni a határőr fiatalok, a kollektívák életét befolyásoló negatív tényezőket, a fejlődést gátló gondokat, a törvények, szabályzatok, határozatok előírásainak megsértését és fellépni azok ellen.
42. Az egyszemélyi vezetők minden szinten kötelesek biztosítani a KISZ szerveinek, szervezeteinek, választott vezetőinek és aktivistáinak a munkájuk elvégzéséhez szükséges személyi, anyagi, tárgyi és technikai feltételeket.
43. Az országos parancsnokság szervei, a parancsnokok és a politikai szervek a személyi állomány nevelésében és mozgósításában az eddigieknél jobban igényeljük és segítsék a KISZ-szervezetek munkáját. Bátorítsák a KISZ-szervezeteket az alegységek, egységek életét befolyásoló negatív tényezők, az előrehaladást gátló gondok feltárásában. Segítsék elő, hogy a feladatok eredményes megoldásáért végzett munka során fokozódjék a KISZ-szervezetek befolyása a fiatalok magatartására, munkájára.
44. Erősíteni és szélesíteni kell azt a kialakult gyakorlatot, hogy a parancsnokok és vezetők rendszeresen tanácskozzanak a KISZ-bizottságokkal, vezetőségekkel, illetve azok titkáraival:
- a határőr fiatalok öntevékeny, a feladatok eredményes végrehajtását segítő kezdeményezéseiről, mozgalmairól és azok elbírálását érintő kérdésekről;
 - az egyes emberek, alegységek helyzetének, helytállásának megítéléséről;
 - a kollektívák helyzetéről, a közösségi légkőről, emberek közti viszony, az emberekkel való foglalkozás kérdéseiről;

- a határőr fiatalok szociális ellátottságának kérdéseiről;
- a KISZ-vezetőségek, titkárok tevékenységének lehetőségeiről, hatáskörükről, a KISZ-munka feltételeiről, a KISZ-vezetők elismerésével, elmarasztalásával, mozgásával kapcsolatos kérdésekről.

Ezek mellett a határőr fiatalokat érintő valamennyi kérdést tárgyaljanak meg a KISZ-szervezettel, KISZ-vezetőkkel, igényeljük az ifjúsági szervezet véleményét, javaslatait és ezeket a döntéseknél hasznosítani kell.

VI.

45. Az MSZMP ifjúságpolitikájának magvalósításáért, az ifjúsági törvény, a Belügyminiszter elvtárs 23/1972. számú parancsa és utasításon végrehajtásáért a határőrségnél saját területükön az országos parancsnokság szervei, a parancsnokok, a törzsek és a politikai szervek felelősek.

46. A jövőben az országos parancsnokság szervei, a törzsek és a parancsnokok tervszerűbben, rendszeresebben és széleskörűen vizsgálják a határőr fiatalok felkészítését a haza védelmére, a határőrizeti szolgálatra.

Vizsgálják a fiatalok szocialista nevelésének állapotát, művelődésük, kulturálódásuk, sportolásuk színvonalát és tapasztalataikról a beszámoló jelentések rendjében adjanak számot. Az országos parancsnokság szervei kétévenként terjesszenek átfogó jelentést a Határőr Tanács elé.

A parancsnokok, vezetők munkájának értékelésében fontos mércének kell tekinteni az ifjúságpolitikai tevékenységet.

47. A határőr fiatalok nevelését, kötelességeiket és jogaikat, közösségi életüket, ellátottságukat és a róluk való gondoskodást érintő előterjesztések kidolgozását, a megoldásukra irányuló intézkedések előkészítését, az ifjúságpolitikai kérdésekkel való átfogó foglalkozást az országos parancsnokság vezető szerveinél a BM Határőrség politikai csoportfőnöke koordinálja.

48. A BM Határőrség Országos Parancsnokság szerveinek vezetői, a kerületek parancsnokai hatáskörükben intézkedjenek

az utasításban foglaltak feldolgozására és érvényrejuttatására a napi munka folyamatában.

49. A BM Határőrség politikai csoportfőnöke tegyen intézkedést az ifjúsági törvényben, a Belügyminiszter elvtárs 23/1972. számú parancsában és az utasításomban foglaltak egységes értelmezését és végrehajtását szolgáló módszertani foglalkozás levezetésére, 1973. június 30-ig.
50. Az ifjúsági törvény értelmében a BM Határőrségnél ^{130.} **fiatalnak kell tekinteni** a teljes sorállományt és a ^{26.} életévét be nem töltött hivatásos és polgári állományt; **pályakezdő fiatalnak kell tekinteni a katonai és polgári iskolákból kikerült, a polgári életből és a sorállományból felvett tiszteket, tiszt-helyetteseket, tiszteseket, polgári alkalmazottakat, az első rendfokozatba, munkakörbe történt kinevezésüktől számított 5 évig; fiatal házasnak kell tekinteni** azt a hivatásos és polgári állományút, aki először köt házasságot és ~~30~~ ³⁵ évnél nem idősebb.

Jelen utasításmat a határőrség hivatásos állományával teljes terjedelmében ismertetni kell.

Kérem a BM Határőrség párt-, KISZ- és szakszervezeti szerveit, hogy az utasításban foglaltak megvalósításában nyújtsanak segítséget.

SZABÓ GUSZTÁV s. k.,

vezérőrnagy

a BM Határőrség országos parancsnoka

BELÜGYMINISZTERIUM

Határőrség Országos Parancsnokság
B u d a p e s t

Száma: 0410/1974.

Törvény!
lesem a módosítást
abrejtés "T I T K O S!"
V-10
5. sz. példány

1.-11. kerület /határőrezred/ Parancsnokának!

Állomáshelyén

Tárgy: Intézkedés a 01/1973.sz.
Utasítás módosítására.

Az 1973. március 7-én kelt 01.számú Utasításom az alábbiak szerint módosítom:

Törlöm:

A 16. pont első bekezdését

"Kétévenként országos, évenként kerületi szintű Ifjúsági Parlamentet kell összehívni az aktuális feladatok, problémák megvitatására."

A 29. pont harmadik bekezdését

"Évenként egyszer meg kell tartani a fiatal nők fórumát, intézkedni kell a javaslatok, észrevételek lehetőség szerinti hasznosítására."

Az 50. pontot az alábbiak szerint kell értelmezni:

"Az ifjúsági törvény értelmében a BM Határőrségnél fiatalnak kell tekinteni a teljes sorállományt és a 30. életévét be nem töltött hivatásos és polgári állományt; pályakezdő fiatalnak kell tekinteni a katonai és polgári iskolákból kikerült, a polgári életből és a sorállományból felvett tiszteket, tiszthelyetteseket, tiszteseket, polgári alkalmazottakat, az első rendfokozatba, munkakörbe történt kinevezésüktől számított 5 évig; fiatal házasnak kell tekinteni azt a hivatásos és polgári állományut,

aki először köt házasságot és 35 évnél nem idősebb."

A parancsnokok a módosítás végrehajtására a szükséges intézkedéseket tegyék meg.

Budapest, 1974. március 28-án.

Szabó Gusztáv s.k.
vezérőrnagy

BM Határőrség Országos Parancsnoka

Készült: 1 példányban.

Sokszorosítva: 600 pld.-ban.

Kapják: elosztó szerint.

Snsz.: 396/36/Ifj.alo.